

Överförmyndarnämnden

Kommentarer till Länsstyrelsens tillsynsprotokoll från inspektionen 6 november 2018

Förslag till beslut

Överförmyndarnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län genomförde sin årliga inspektion hos överförmyndarnämnden i november 2018. Länsstyrelsen har i januari 2019 lämnat sin inspektionsrapport. Kritik har framförts i ett ärende gällande retroaktivt beslut om upphörande av ställföreträderskap. Överförmyndarenheten har därför infört en tydlig rutin om att inga beslut ska fattas med retroaktiv verkan.

Ärendet

Länsstyrelsen i Stockholms län genomförde sin årliga inspektion hos överförmyndarnämnden den 6 november 2018. Länsstyrelsen har den 22 januari 2019 lämnat sin inspektionsrapport, se bilaga. Innan man läser rapporten bör man känna till att när Länsstyrelsen finner något att anmärka på lämnar den kritik. Kritiken är indelad i 3 nivåer: *kan inte undgå kritik*, *kritik* eller *allvarlig kritik*. I övrigt lämnar Länsstyrelsen påpekanden.

Överförmyndarenheten lämnar följande kommentarer till inspektionsrapporten.

Aktgranskning med kritik

Länsstyrelsen har valt att kritisera nämnden gällande ett retroaktivt beslut om upphörande av godmanskap för ett ensamkommande barn. Tingsrätten förordnade den gode mannen till särskilt förordnad vårdnadshavare den 20 september 2018. Nämnden delgavs beslutet den 26 september 2018. Den 5 oktober 2018 fattades på delegation av överförmyndarhandläggare beslut om upphörande av godmanskapet.

Nämnden ska enligt lagen om god man för ensamkommande barn besluta om att godmanskapet ska upphöra när en särskilt förordnad vårdnadshavare har utsetts. I detta fall var det samma person som var god man som också förordnades till vårdnadshavare för

barnet. Överförmyndarhandläggare på enheten har funnit skäl att entlediga gode mannen retroaktivt för att hen har ansett en person inte kunna inneha två olika ställföreträdarskap för samma barn samtidigt då det uppstår problem med redovisningsperioder. Länsstyrelsen har nu klargjort för nämnden att det inte finns något hinder för att en person innehar två ställföreträdarskap för samma barn samtidigt. Enhetschefen har på personalens enhetsmöte den 23 januari 2019 klargjort att inga beslut ska fattas med retroaktiv verkan.

Övrig aktgranskning

Arvskifte

Länsstyrelsen lämnar påpekanden angående ett arvskifte efter att den granskat akt 6490 rörande ett förvaltarskap. Det ena påpekanget angår ett beslut som överförmyndarhandläggare har fattat om placering av tillgångar om 2,7 miljoner kronor. Tillgångarna härrörde från arvet och hade inte skiftats ut formellt innan placeringen. Det är riktigt att det gjordes i fel ordning. Nämnden borde först ha fått in ett slutskifte från gode mannen och beslutat om samtycke till det innan beslut om samtycke till placering av medlen fattades. Nämnden har nu fått in ett slutskifte från gode mannen och ärendet är under handläggning. Det bör poängteras att ärendet aldrig varit avslutat utan varit pågående även under Länsstyrelsens granskning. I den pågående handläggningen har handläggaren även inhämtat mer utredning gällande skuldebrevet som Länsstyrelsen nämner. Överförmyndarenheten garanterar att ärendet vid ett avslut kommer ha en utredning som är tillfredsställande och ligger på en rimlig nivå i enlighet med förvaltningslagen inför beslut om samtycke till slutskifte.

Visserligen skulle handläggaren ha sett till att beslut togs i rätt ordning i ovan nämnda ärende. Men det måste också framhållas att det även krävs en stor kompetens hos en god man att se till att lämna rätt handlingar i rätt ordning till nämnden. Överförmyndarenheten har haft svårt att rekrytera gode män för dessa tillfälliga godmansuppdrag där det krävs särskild kompetens i boutrednings- och arvskiftesfrågor.

Övriga frågor

Granskning av årsräkningar

Länsstyrelsen kontrollerar att årsräkningarna inte har längre handläggningstid än 6 månader. Den utgår då från att årsräkningarna har inkommit per den sista februari. När det gäller granskning av årsräkningar har nämnden ett högt uppsatt mål att samtliga årsräkningar ska vara granskade per den 30 juni varje år. Nämnden har också bestämt att den nöjer sig med att samtliga årsräkningar är granskade så långt möjligt per detta datum men att det kan kvarstå vissa kompletteringar. När handläggningstiden har dragit ut på tiden för vissa årsräkningar har det i de allra flesta fall handlat om att de granskande handläggarna inte har velat avsluta en årsräkning förrän alla frågetecken är uträtade. Oftast handlar det om att det kan vara svårt att få in rätt underlag från gode män och förmyndare och att det drar ut på tiden om dem inte har sparat underlagen. Inför granskningen för år 2017 införde vi vissa rutiner för att snabbare avsluta granskningen. Det gav resultatet att fler var helt avslutade

per den 1 oktober. Dock bör vikten ändå ligga vid att nämnden har klargjort vid granskningen att inga oegentligheter har förekommit än att slutföra en årsräkning inom viss tid.

ÖVERFÖRMYNDARENHETEN

Ann-Charlotte Oetterli
Enhetschef

Bilaga:
Länstyrelsens inspektionsrapport 2019-01-22, beteckning 203-40305-2018